

INSTITUT LLUÍS DOMÈNECH I MONTANER

CANET DE MAR

CURS 2014-15

TREBALL DE SÍNTESI

LA SEXUALITAT

3r d'ESO

ÍNDIX

- Objectius del treball. Criteris d'avaluació.

- A. Introducció:
 - A.1. Sexe i sexualitat
 - A.2. Les relacions sexuals

- B. Quin canvi!!
 - B.1. Què!?!? Ara ja em faig gran
 - Activitat 1: Vídeo, prendre notes i fer un resum
 - Activitat 2: Lectura, treball en petit grup i debat
 - B.2. Adolescència. Aspectes canviants
 - Activitat 3: (treball individual) Reflexió personal sobre com han canviat les teves relacions amb els adults del teu entorn i que ara et sembla ridícul mantenir.

- C. L'amistat, l'amor, l'enamorament
 - Activitat 4: Recull d'idees
 - Activitat 5: Què és això d'enamorar-se?
 - Activitat 6: Què busquem els uns dels altres?

- D. El sexe i la publicitat
 - Activitat 7: Els consells de la publicitat. Escriure una narració.
 - Activitat 8a: Com fer un anunci "sexí"
 - Activitat 8b: Com fer un anunci sense regust "sexí"

- E. Observació de gàmetes:
 - Activitat 9: Recull d'exercicis

- F. Viure en masculí, viure en femení.
 - Activitat 10: Lectura i preguntes relacionades
 - Activitat 11: Buscar retalls anuncis d'oferta i demanda de feina a diferents diaris
 - Activitat 12: Analitzar un còmic
 - Activitat 13: Carta als Reis Mags

G. La contracepció.

- Activitat 14: Ressenya de l'exposició que has escoltat
- Activitat 15: Qüestionari reflexió
- Activitat 16: Quadre resum contracepció
- Activitat 17: Reflexió final

H. MTS: malalties de transmissió sexual. La sida.

- Activitat 18: Com s'encomana la SIDA?
- Activitat 19: Veritable o fals?
- Activitat 20: Posar-se en la pell dels altres. Lectura i reflexions.

I. L'homosexualitat.

- Activitat 21: Preparar preguntes per a la xerrada
- Activitat 22: Redactar un text d'opinió sobre l'homosexualitat (esquema a seguir)
- Activitat 23: Lectura i preguntes sobre el text.

J. Instruccions per a l'exposició oral

K. Bibliografia

OBJECTIUS DEL CRÈDIT:

En acabar el crèdit has de ser capaç de:

1. Descriure i valorar la sexualitat i les seves funcions: afectiva, comunicativa, eròtica, reproductiva, etc.
2. Observar i identificar gàmetes sexuals masculins i femenins, i el seu comportament durant la fecundació.
3. Descriure i relacionar els canvis fisiològics i psicològics que es produeixen durant la pubertat.
4. Descriure els principals mètodes de contracepció humans i les malalties de transmissió sexual, així com la seva prevenció.
5. Obtenir, tractar i expressar la informació rebuda sobre la sexualitat per diferents mètodes: oral, escrita, imatges o qualsevol altre sistema de comunicació.
6. Mantenir una actitud oberta, tolerant i respectuosa envers les diferents manifestacions de la sexualitat humana, per desmitificar i relativitzar tòpics i idees preconcebudes.
7. Mostrar-se participatiu i solidari en les activitats en grup.

CRITERIS D'AVUACIÓ:

L'assoliment dels objectius generals s'avaluarà a partir de :

1. La participació activa i positiva durant els dies del treball.
2. El dossier que haurà elaborat EL GRUP. S'hi hauran d'incorporar les activitats individuals dels membres integrants del grup.
3. El tipus d'intervencions i/o opinions expressades.
4. L'exposició oral del treball.

A. INTRODUCCIÓ

De vegades parlar de sexualitat ens sembla una feina prou feixuga, ja que no sabem per on començar. Pere Font ens proposa un parell de textos (en l'annex al final del dossier) que ens ajudaran en la reflexió i ens poden marcar el camí de la reflexió.

Es tracta de llegir-los i comentar aquells aspectes que consideris més rellevants. Per tal de guiar la reflexió us proposem uns temes concrets.

A.1. Sexe i sexualitat

- Perspectives des de les quals es parla de sexe
- L'adolescència: maduració física i psicològica
- Funcions de la sexualitat

A.2. Les relacions sexuals

- El petting
- La primera vegada

B. QUIN CANVI!!

B.1. QUÈ !??....ARA JA EM FAIG GRAN

Fins no fa gaire, tenies un cos que t'era prou familiar; ja t'hi havies acostumat, havia anat creixent de forma més o menys harmoniosa, sense canvis sobtats. Però vet aquí, que de cop el teu cos comença a canviar de manera molt diferent a com ho havia fet fins ara; no només creix, també es transforma. És la gran mutació?! No, és la pubertat. Els canvis físics estan ara fortament influïts per les secrecions hormonals de les glàndules sexuals, masculines en els nois (testicles) i femenines en les noies (ovaris), que al seu torn, estan estimulades per substàncies produïdes en el cervell. Així és com en les noies es desenvolupen pits i malucs, i en els nois augmenta la massa muscular i els surt barba, entre altres caràcters sexuals secundaris.

Però aquests canvis físics no són els únics que hi ha, també hi ha canvis psicològics, ja no tenim els mateixos desitjos, volem fer coses noves... Ens sentim fràgils i vulnerables, molt sensibles a les reaccions de l'entorn. Tenim ganes de posar-nos a prova com a adults, no sempre amb èxit, i ens empipa que aquests intents siguin motiu d'anècdotes familiars. L'ordre del nostre món infantil trontolla, i ja no s'accepten sense qüestionar les certeses dels adults; volem les nostres pròpies certeses.

La restricció de la nostra llibertat sovint no ens agrada, en volem més (ara ja som grans!!), però al mateix temps, ens resistim a acceptar responsabilitats pròpies de l'edat adulta.

En fi,... tot això (i molt més) és l'adolescència, una etapa de crisi, de traspàs cap a l'edat adulta, que en la nostra cultura s'ha fet uns quants anys més llarga que en altres, i fins i tot hi ha cultures on es veu reduïda a un ritual d'entronització (ara en veurem un exemple).

De què depèn que l'adolescència sigui més curta o més llarga? Doncs, fonamentalment, d'un mateix: com més disposat a assumir responsabilitats ens mostrem, més disposats estaran els adults a respectar-nos el nostre àmbit de llibertat. Per expressar-ho de forma heroica: la llibertat no s'atorga, es conquereix!

ACTIVITAT 1

Tot seguit veuràs un vídeo que parla dels canvis que es donen en els i les adolescents i la manera com ells i elles ho estan vivint. Segur que et sents identificat o identificada amb alguns d'aquests joves. Pren notes durant la pel·lícula i fes un breu resum.

<https://www.youtube.com/watch?v=emVWFv-m9dY>

ACTIVITAT 2 (treball en petit grup i posterior posada en comú)

Entre els pobles pigmeus caçadors de les selves tropicals d'Àfrica Central se celebra una festa amb cants i danses que s'anomena "elima".

L'"elima" es relaciona amb l'arribada d'una noia a la maduresa, amb la seva transició de l'adolescència al floriment total de la feminitat. Tant els pigmeus com els seus veïns camperols adverteixen el significat de la primera aparició de sang menstrual i tots ho celebren. Però, així com els veïns camperols veuen la sang, sigui quin sigui el seu origen, com a cosa terrible, associada a ferides, malaltia i mort, que requereix purificació ritual perquè cap mal no caigui sobre ells per mor de la noia, en el cas dels pigmeus, el poble de la selva, la cosa és molt diferent. La sang, en el context acostumat en què la veuen, és igualment temible. Però la consideren el símbol no solament de la mort sinó també de la vida. I per a ells la sang menstrual significa vida.

D'aquesta manera quan una noia pigmea comença el canvi puberal, i per primera vegada perd sang, el fet li sembla un do i el rep amb gratitud i alegria. Ara la noia pot ser mare, ja que pot prendre marit orgullosament i amb dret (entre ells, és la noia qui pren marit). No es parla de por ni de superstició, i s'informa a tothom de la bonanova.

En la casa anomenada de l'"elima" les noies celebren juntes el feliç esdeveniment. Allà, amb una parenta més gran, aprenen l'art i les habilitats de la maternitat, i les cançons de les dones adultes. Dia rere dia, nit rere nit, la casa de l'"elima" ressona amb les vigoroses veus de contralt de les dones grans i les veus agudes de les més joves. És un moment d'alegria i felicitat, no només per les dones sinó per tota la gent. Els pigmeus dels voltants venen a saludar, els nois estan drets o asseguts al voltant de la casa de l'"elima" amb l'esperança d'entreveure a les joves belleses que s'hi refugien; i hi ha cançons especials de l'elima, que es canten els uns als altres; les noies entonen una melodia àeria i lleugera de complicada harmonia i els homes repliquen amb un cor intens i vital. Per als pigmeus, l'"elima" és una de les ocasions més plenament joioses de la vida.

(Cfr. C. Turnbull: *Los pigmeos. El pueblo de la selva*. J. Vergara ed.)

Guia per al debat:

- Comenteu aquest costum: ¿us resulta més atractiva l'actitud dels pigmeus o la dels seus veïns? Per què?
- En totes les cultures hi ha rituals d'iniciació a l'edat adulta: una experiència de supervivència, caçar un animal, fer-se el propi habitatge, vestir-se de llarg, ser presentat en societat, guanyar els primers diners, tenir la clau de casa, treure's el carnet de conduir... Us proposem que penseu quins són aquests rituals en la nostra societat. Poden ser rituals ja esmentats o d'altres. Avalueu-los.
- Fixa't que en el cas dels pigmeus es tracta d'una pauta ritual (preestablerta per la societat). Pensa fins a quin punt els nois i noies de la nostra societat es fan adults posant les pròpies pautes o deixant-se portar per pautes alienes.

B.2 L'ADOLESCÈNCIA: AFECTES CANVIANTS

El daltabaix hormonal que es produeix a partir de la pubertat fa que es revolucioni tot el mecanisme sexual, apareixen les primeres emocions i els primers desigs, que causen estranyesa a nosaltres mateixos, sentim plaer imaginant històries i relacions amb altres, ens toquem, ens acaronem, ens masturbem. Aquesta mostra d'autoerotisme és una forma de descobrir el nostre propi cos, i en sexologia es considera que té un paper fonamental en la maduració psicoafectiva de la persona. Que cal conèixer el propi cos per tal d'arribar a tenir relacions sexual satisfactòries. No és aquesta l'única posició que trobem en la societat, les principals religions monoteistes rebutgen des de ben antic aquests tipus de pràctiques, considerant-les pecaminoses en grau màxim. Moltes vegades, però, en el si de les diferents religions es plantegen posicions menys radicals, que són motiu de debat entre els practicants.

Les nostres relacions amb els altres estan també canviant i la nostra vida psicoafectiva està fent un gir important. Fins ara el nostre afecte es projectava i es demanava en relació vertical (amb els adults), i ara anirà girant més cada vegada cap a una relació horitzontal (amb els amics i companys). Aquest és un canvi difícil d'entendre i d'admetre per part nostra i per part dels nostres pares. És un moment de crisi que vivim nosaltres tant com ells.

ACTIVITAT 3 (treball individual)

Fes una reflexió personal sobre com han canviat les teves relacions amb els adults del teu entorn i que ara et sembla ridícul mantenir. Planteja al costat maneres alternatives de manifestar el teu afecte que no siguin la supressió de la conducta anterior. Comencem la llista amb un exemple i continues tu:

<p>MOSTRES D'AFECTE QUE TENIES ABANS</p>	<p>ALTERNATIVES</p>
<p>Fer un petó als pares abans d'anar a dormir</p>	<p>Dir "Bona nit, fins demà"</p>

C. L'AMISTAT, L'AMOR, L'ENAMORAMENT...

Les relacions personals i les actituds que establim entre els nostres amics i amigues i les que establim amb els nostres amors són, de vegades, força diferents.

ACTIVITAT 4 Fes una creu a la casella on s'escaiguin més a les teves idees.

CARACTERÍSTICA	RELACIÓ D'AMISTAT	RELACIÓ ENAMORAMENT	D'AMBDUES RELACIONS	DE CAP DE LES DUES
No pot ser compartit/da amb tercers				
Si es desfà, difícilment es recupera				
Es dóna només entre persones del mateix sexe				
Es dóna només entre persones de sexe diferent				
No es pot donar entre persones de diferent nivell socioeconòmic				
Pot sorgir entre persones d'edats diferents				
El temps se l'emporta o, almenys, l'assossega				
Suporta bé la distància				
És una relació de la qual recordem sobretot els inicis				

QUÈ ÉS AIXÒ D'ENAMORAR-SE?

ACTIVITAT 5

- ★ Et proposem que comencis tu. Intenta fer una definició del fet d'enamorar-se. Feu una posada en comú amb el teu grup i acordeu una definició.

La meva definició:

La definició que hem acordat:

- ★ Plantegeu-vos quines d'aquestes facetes que us proposem a continuació acceptaríeu en la vostra parella i quines rebutjaríeu. Les que acceptaríeu numereu-les per ordre d'importància amb nombres positius, i les que rebutjaríeu amb nombres negatius.

- Tenir un físic agradable
- Ser sexi en el vestir i en el comportament
- Tenir manca de tacte o delicadesa
- Voler manar
- Tenir facilitat per escoltar-te
- Ser fidel
- Tenir experiència sexual
- Ser jove com tu
- Fer-te sentir desitjat/da
- Tenir amics de l'altre sexe
- Tenir actituds ambigües
- Ser mentider/a
- Tenir obsessió per practicar el sexe
- Tenir complicitat amb tu
- Tenir molta personalitat
- Ser masclista (tant pot ser-ho ell com ella)
- Mostrar-se dependent de tu

QUÈ BUSQUEM ELS UNS DELS ALTRES?

ACTIVITAT 6

Aquesta activitat la fan nois i noies per separat, així que cal refer el teu grup de treball.

Feu una llista en què anoteu:

<p>Els de l'altre sexe busquen en nosaltres, o es fixen en:</p>	<p>Els de l'altre sexe es pensen que nosaltres busquem en ells/elles o ens fixem en:</p>
Empty space for notes	Empty space for notes

Els/les components de l'altre grup ens diran si això és cert o no.

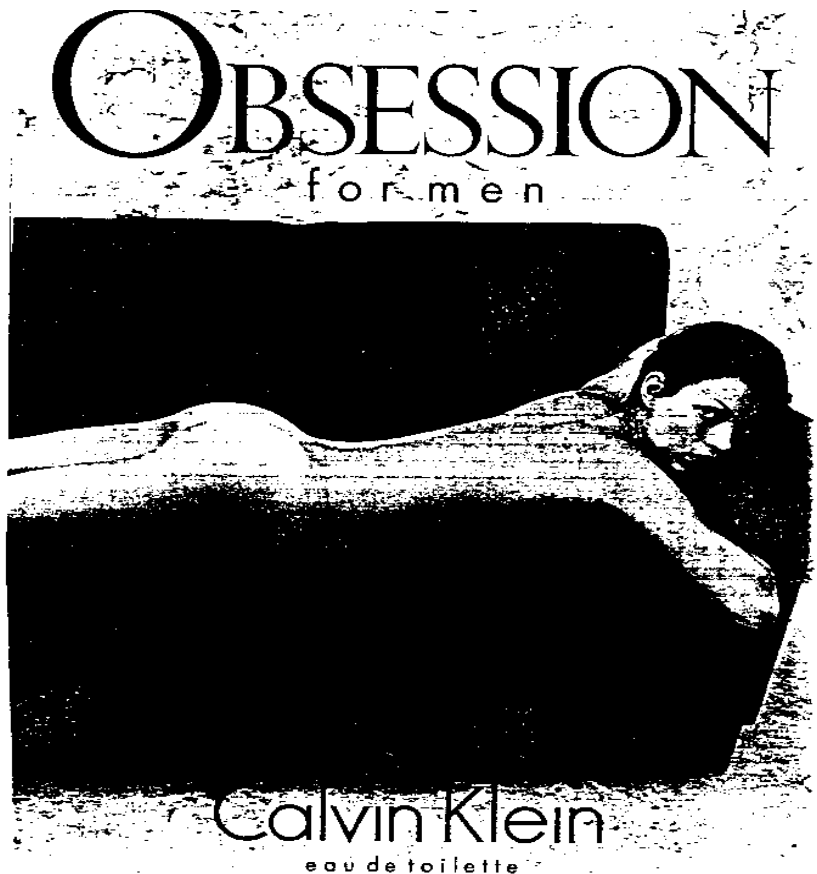
D. EL SEXE I LA PUBLICITAT Vols saber com et sedueixen?

QUÈ ÉS LA PUBLICITAT?

La publicitat és un sistema de comunicació de gran importància al món actual. Forma part del **mass-media**, de l'anomenada cultura de masses.

Tots estem permanentment sotmesos a un bombardeig publicitari. S'ha estudiat, per exemple, que un nord-americà pot haver vist 50.000 anuncis a la televisió abans de fer els 18 anys.

La finalitat immediata de la publicitat és donar a conèixer determinats productes i crear la necessitat de consumir-los. Per suscitar el desig de comprar, molts anuncis no dubten en manipular la informació, associant el consum del producte (una colònia, un cotxe, una beguda) amb determinades sensacions o experiències gratificants i positives. Tot allò que es relaciona amb el sexe, la sensualitat i la cultura del cos juga un destacat paper de reclam.

LA PUBLICITAT NO ÉS INNOCENT

La publicitat està controlada pel poder econòmic i polític. Els anuncis no són innocents: a més de vendre un producte, els anuncis venen models de vida i relacions socials, venen unes conductes, uns valors, uns símbols i uns mites.

La publicitat compleix una funció **uniformitzadora**, ja que iguala gustos i comportaments, i una funció **desproblematitzadora**. Com sabeu, al món que descriuen els anuncis tot és ideal, divertit, fàcil, perfecte ...

Tot això constitueix el missatge indirecte de la publicitat, i el seu impacte opera a nivell inconscient.

**Amb el sol
a la vista.**

I, perquè vegis, lents de sol amb graduació monofocal o progressiva.

Perquè també tinguis graduades les teves ulleres de sol.

I veuràs què bé!

Ulleres de sol graduades
Amb la tecnologia **INDO**

Cottet
ÒPTICS

TOT UN MÓN PER VEURE

RACC COM

Central: Av. Portal de l'Àngel 40 · BARCELONA
BARCELONA · Badalona · Granollers · Manresa · Mataró
Mollet · Sabadell · Sant Cugat · Terrassa · Vic · GIRONA · Figueras
MADRID · PALMA de MALLORCA · Tortosa

902 44 66 44
www.cottet.es

EL LENGUATGE PUBLICITARI

El llenguatge de la publicitat no és espontani. Els publicistes creen artificialment un llenguatge que té una finalitat clara: influir sobre els seus espectadors o lectors.

L'anunci publicitari fa conviure el text i la imatge, i s'ha d'entendre com una totalitat. Els components aïllats (text, imatge, grafisme, música ...) poden no tenir especial atractiu, però quan es combinen aconseguen arribar a tenir una gran capacitat de seducció.

Per tal que un anunci sigui efectiu ha de trobar la manera de desfer les defenses interiors del receptor: primer la seva **indiferència**, després la seva **desconfiança**, i, per últim, el seu **oblit**. Per aconseguir-ho utilitza diferents **tècniques de persuasió**, que es fan molt evidents en el missatge verbal. Les més habituals són:

- les ordres o estructures imperatives
- els consells
- les preguntes insinuants i seductores

EL PODER DE L'ESLÒGAN

Òbviament, el **missatge explícit d'un anunci** ha de ser evident: els receptors han de tenir clar el producte que han d'adquirir.

D'aquí la importància de l'**eslògan**: una frase directa, breu, senzilla, viva ... que indiqui amb rotunditat un o diferents motius pels quals comprar aquell producte.

L'eslògan és, d'altra banda, una estructura senzilla i rítmica, fàcil de memoritzar. L'anunci es repetirà una i mil vegades, a fi que el receptor interioritzi l'eslògan i el recordi en els moments clau.

Mots eslògans s'inspiren en la llengua col·loquial i són frases fetes. Aquestes frases fetes, -que de vegades s'han variat lleument- adquireixen, en el context de l'anunci, nous matisos de significat.

LA SEDUCCIÓ

S'ha estudiat que la clau de l'èxit de molts anuncis es troba en la **identificació**. Els espectadors s'han d'identificar amb els personatges que apareguin als anuncis, però, a l'hora, han de veure'ls superiors: més atractius, més segurs, més triomfadors ... Els personatges dels anuncis representen allò que la major part de la gent voldria arribar a ser, l'ideal al que aspiren.

Comprant el producte, l'anunci els promet, enganyosament, que aconseguiran també altres objectius i aspiracions que persegueixen. Moltes d'aquestes aspiracions personals tenen relació directa o indirecta amb el tema del sexe: amor, plaers sexuals, èxit, independència, autoestima, domini, prestigi.

ACTIVITAT 7

ELS CONSELLS DE LA PUBLICITAT.

Escriu una narració (un conte, una pàgina d'un diari íntim, ...) on la publicitat sigui el tema central.

Aquí tens la següent proposta: imagina com seria la vida d'un individu –noi o noia- tan ingenu/a que es cregués tot el que diuen els missatges publicitaris. Un bon dia decideix seguir literalment els consells i ordres que li donen els anuncis que hi ha a continuació.

ACTIVITAT 8 Com fer un anunci “sexí”

Escriviu un anunci “sexí” seguint aquestes instruccions:

1. Trieu un producte adequat:
 - Colònia (perdó, *eau pour homme* o *eau pour femme*)
 - Beguda refrescant (preferentment *supernatural*)
 - Texans (especialment si són d’origen americà o francès)

2. Poseu-li un nom escaient. Un exemple:
 - colònia FALOVE. Marca formada per la paraula FALO (tu ja saps), LO (article unisex), LOVE (amor en anglès), i VE (3ª persona d’imperatiu del verb “IR” i del present del verb “VER” en castellà, i 3ª persona del verb VENIR en català). Suggereix l’expressió “ Ir, ver y vencer”, ideal per una colònia.

3. Penseu un eslògan. Recorda, breu i directe, com els exemples següents:
 - Descobreix el plaer de viure. - Més que un desig.
 - Perquè ets únic. - L’aventura acaba de començar.

4. Redacteu el bloc de text. Procura utilitzar, per fer-ho més impactant, els recursos estilístics que hem comentat abans. Exemples:
 - Perquè ets únic, perquè ets tu. - Amb el teu estil triomfador.
 - Així és - Molt íntim, molt teu.

5. Per il·lustrar el vostre anunci retalleu imatges de revistes i combineu-les amb gust i atreviment.

6. El resultat quedarà immortalitzat en un producte inventat per vosaltres, que anunciarem pels passadissos de l’institut.

ACTIVITAT 8 bis Com fer un anunci sense regust “sexí”

1. Fes un anunci del teu producte en el que no hi hagi cap referència sexual.

No oblideu escriure els vostres noms en el revers de la cartolina!

E. OBSERVACIÓ DE GÀMETES

ACTIVITAT 9

La reproducció sexual és la que ha triat l'evolució per tal que la major part de les espècies tinguin descendència. El seu gran avantatge és la diversitat dels individus que s'originen per reproducció sexual.

En general, els gàmetes o cèl·lules reproductores, són els òvuls i els espermatozoides, però no tots els organismes tenen gàmetes diferents per sexes.

A continuació hi ha una pàgina web en la que trobareu informació sobre les diferents formes de reproducció dels organismes.

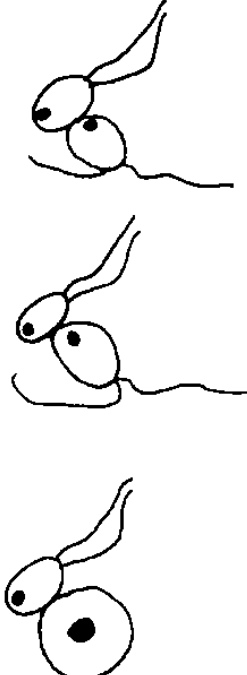
<http://botanica.bio.ub.es/botanica/6.reproduccio.htm>

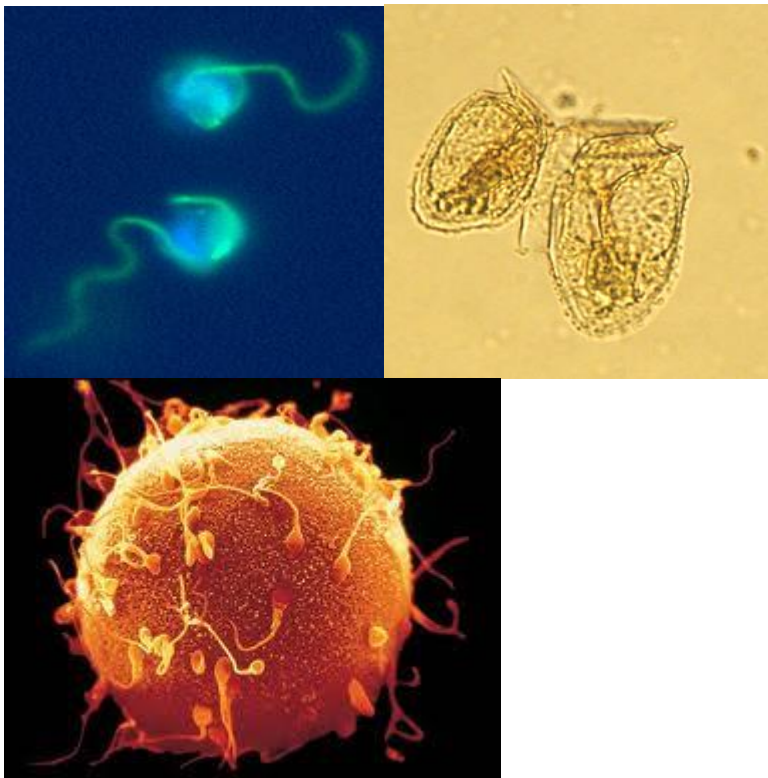
1. Omple la taula següent amb la informació que has trobat a la web:

Tipus de reproducció asexual					
Exemple d'organismes					
Tipus de reproducció sexual					
Exemple d'organismes					

Contesta a mà sobre el dossier.

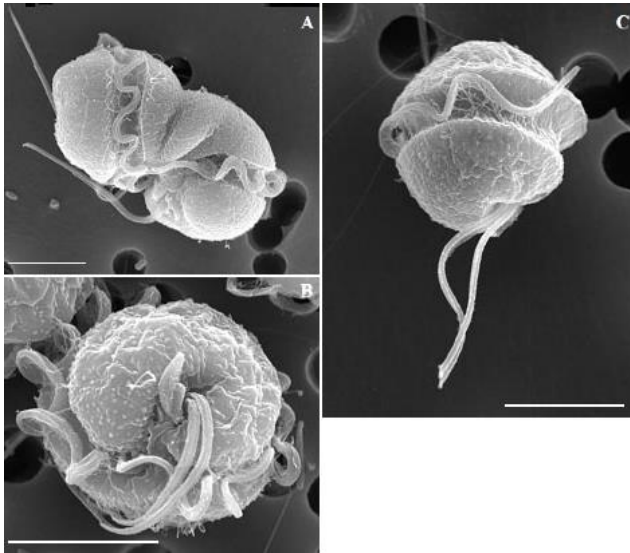
2. Fes la traducció d'aquest esquema:

<p>Sexual reproduction involves the fusion of gametes (syngamy).</p> <p>In algae three forms are found:</p>		
	<p>isogamy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Equal-sized motile gametes 	
	<p>anisogamy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motile gametes almost equal-sized 	
	<p>oogamy</p> <ul style="list-style-type: none"> • small motile male gamete, • large non-motile female gamete 	

3. De les fotografies que hi ha al full anterior, escriu al costat si es tracta d'isogàmia, anisogàmia o bé oogàmia.

4. Calcula l'augment d'aquestes fotografies, considerant que la línia que hi ha dins de cada foto representa 5 μm

F. VIURE EN FEMENÍ, VIURE EN MASCULÍ

Distribució dels rols de gènere i la seva jerarquitzaó en la societat

- Vengo por lo del anuncio, señora.
- Bien, dice la jefa de personal. Siéntese. ¿Cómo se llama usted?
- Bernardo ...
- ¿Señor o señorito?
- Señor.
- Déme su nombre completo.
- Bernardo Delgado, señor de Pérez.
- Debo decirle señor de Pérez que, actualmente, a nuestra dirección no le gusta emplear varones casados. En el departamento de la señora Moreno, para el cual nosotras contratamos al personal, hay varias personas de baja por paternidad. Es legítimo que las parejas jóvenes deseen tener niños (nuestra empresa que fabrica ropa de bebé les anima a tener hijos), pero el absentismo de los futuros padres y de los padres jóvenes constituyen un duro handicap para la marcha de un negocio.
- Lo comprendo, señora, pero ya tenemos dos niños y no quiero más. Además, (el señor Pérez se ruboriza y habla en voz baja) tomo la píldora.
- Bien, en ese caso sigamos ¿qué estudios tiene usted?
- Tengo el certificado escolar y el primer grado de formación profesional de administrativo. Me habría gustado terminar bachillerato, pero en mi familia éramos cuatro y mis padres dieron prioridad a las chicas, lo que es muy normal. Tengo una hermana coronela y otra mecánica.
- ¿En qué ha trabajado usted últimamente?
- Básicamente he hecho sustituciones, ya que me permitía ocuparme de los niños mientras eran pequeños.
- ¿Qué profesión desempeña su esposa?

- Es jefa de obras de una empresa de construcciones metálicas. Pero está estudiando ingeniería, ya que en un futuro tendrá que sustituir a su madre, que es la que creó el negocio.
- Volviendo a usted, ¿cuáles son sus pretensiones?
- Pues ...
- Evidentemente con un puesto de trabajo como el de su esposa, con sus perspectivas de futuro, usted deseará un sueldo de complemento. Unos duros para sus gastos personales, como todo varón desea tener, para sus caprichos, sus trajes. Le ofrecemos 42.000 pesetas para empezar, una paga extra y una prima de asiduidad. Fíjese en este punto, señor de Pérez, la asiduidad es absolutamente indispensable en todos los puestos. Ha sido necesario que nuestra directora creara esta prima para animar al personal a no faltar por tonterías. Hemos conseguido disminuir el absentismo masculino a la mitad, sin embargo hay señores que faltan con el pretexto de que el niño tose o hay una huelga en la escuela. ¿Cuántos años tienen sus hijos?
- La niña seis i el niño cuatro. Los dos van a clase y los recojo por la tarde cuando salgo del trabajo y antes de hacer la compra.
- Y si se ponen enfermos, ¿tiene usted algo previsto?
- Su abuelo viene a cuidarlos. Vive cerca.
- Bien gracias, señor de Pérez. Ya le comunicaremos nuestra respuesta dentro de unos días.

El señor de Pérez salió de la oficina lleno de esperanza. La jefa de personal se fijó en él al marcharse. Tenía las piernas cortas, la espalda un poco encorvada y apenas tenía cabello. <<La señora Moreno detesta los calvos>> recordó la responsable de la contratación. Y, además, le había dicho: <<Más bien uno alto, rubio, con buena presencia y soltero>>. Y la señora Moreno será la directora del grupo el año próximo.

Font: Català González, A.V. i García Pascual, E.: *Una mirada, otra* G. Valenciana, 1987.

ACTIVITAT 10

En relació al text i en grup, contesteu aquestes qüestions:

1. Quins elements entren en joc per a la contractació del senyor de Pérez? Classifica'ls per ordre d'importància
 - a. Per la cap de personal
 - b. Per vosaltres
2. Per quin motiu no es contracta al candidat?
3. T'agradaria un món així?
4. Quines injustícies de la situació laboral, en general, i de la dona en particular, es denuncien en el text?
5. El text és de l'any 1987; malgrat tot, la discriminació per motius de sexe es segueix donant en la nostra societat. Quines mesures es podrien/haurien de posar en funcionament i des de quines instàncies, per tal d'evitar aquestes situacions?

ACTIVITAT 11

Busqueu en les planes d'ofertes i demandes de qualsevol diari aquells anuncis que us semblin marcadament sexistes. Enganxeu-les en folis i analitzeu els tipus d'anunci.

ACTIVITAT 12

Cada grup haurà de portar un còmic (Songoku, Tintin, etc); analitzarem:

- a. Els personatges principals, són home/nois/nens o dones/noies/nenes?
- b. Si hi ha protagonistes femenines, tenen un paper rellevant o representen papers secundaris?
- c. Els valors que encarnen els personatges centrals són propis d'un model social establert que tipifica en els homes les actituds positives com la força, el valor o l'empenta?
- d. Les dones/noies/nenes actuen com a companyes, amants i enamorades de l'heroi o tenen autonomia pròpia?

ACTIVITAT 13

Imagineu-vos que heu d'escriure la carta als Reis d'Orient. Hi ha dues possibilitats:

- Seguir els esquemes establerts al llarg dels anys (cuina-nena, cavall-nen)
- Intentar buscar aquelles joguines que no portin "segell de gènere".

Intenteu-les totes dues.

G. LA CONTRACEPCIÓ

Com sabeu, al CAP de Canet hi ha la “Tarda jove”. La Míriam o la Pilar, les llevadores ens faran una presentació dels mètodes anticonceptius. També ens parlaran de les malalties de transmissió sexual (MTS). Recorda el que has treballat a ciències naturals d’aquests aspectes.

ACTIVITAT 14

Fes una ressenya de l'exposició que has escoltat sobre la CONTRACEPCIÓ.

ACTIVITAT 15

Reflexiona amb el qüestionari següent. Quan estiguis, anota les teves conclusions.

- Tot això a mi no em passarà.
- Jo ho se quasi tot. No em cal més informació.
- Total! La primera vegada no passa res.
- Jo ja sé que rentant-se després, no hi ha risc d'embaràs. A mi m'han dit que si ho fas dret, no passa res.
- Com jo (o bé el meu xicot) controlo, amb la marxa enrera o fer només una penetració abans de posar-se el preservatiu no té risc.
- Amb la regla no passa res...

ACTIVITAT 16 La contracepció, quadre-resum

A partir de la informació que tens sobre cada un dels sistemes anticonceptius, (llibre de text de ciències experimentals, els resums de les pàgines anteriors), omple els requadres escrivint-hi la paraula adient: alta, baixa, sí, no, etc., segons correspongui.

	Espermicides	Preservatiu masculí	Preservatiu femení	Diafragma amb espermicida	Píndola	Parxes	Anell vaginal	Parxes subcutanis	Dispositiu intrauterí (DIU)	Anticoncepció postcoital	Vasectomia i lligadura de trompes
Eficàcia											
Prevenió MTS											
Reversibilitat											
Indicat per ...											
Responsabilitat (home/dona)											
Prescripció mèdica											
Mecànic											

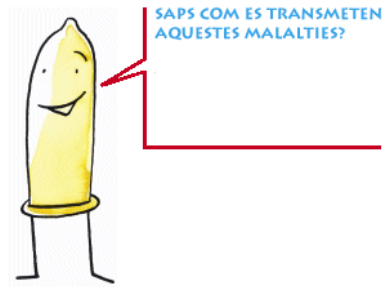
ACTIVITAT 17 Reflexió final sobre la contracepció

Si un dia arribes a tenir relacions sexuals, i en el moment d'iniciar-les....

- a) ... no duus preservatiu i la teva parella en treu un i suggereix d'utilitzar-lo, com creus que t'ho prendràs, què pensaràs?
- Pensaré que s'ho fa amb tothom i refusaré continuar.
 - Pensaré que he fet el ridícul i que una altra vegada jo també en duré.
 - Pensaré que és un/una desvergonyit/da però aprofitaré l'ocasió.
- b) ... cap dels dos porta preservatiu, què faràs?
- Me la jugaré, les ocasions són escadusseres.
 - Proposaré tenir relacions que no incloguin el coit, almenys aquesta vegada.
- c) ... els dos porteu preservatiu, què pensaràs?
- Què bonic que coincidim fins i tot en això!
 - És possible tanta malversació!?

H. MTS: MALALTIES DE TRANSMISSIÓ SEXUAL

PREVENCIÓ DE LES MALALTIES de TRANSMISSIÓ SEXUAL i LA SIDA

Pensa que tots els dubtes i pors que puguis tenir sobre el tema tothom els ha tingut: els teus pares, els companys i companyes, els professionals sanitaris, a qui pots preguntar-ho tot (i quan dic tot, és tot el que vulguis), etc.

De vegades costa preguntar què és la sida i com es pot contagiar, però sempre val més informar-se que lamentar-ho.

1. INTRODUCCIÓ

Actualment quan se sent parlar de la sida tothom va una mica desorientat. Què és?
Com es transmet?

La sida i altres malalties que es transmeten per via sexual són malalties freqüents i, per tant, és millor saber què són i com s'han de prevenir. No obstant això, si coneixes els riscos no has de tenir por!! Només cal que tinguis clar el que comporta un risc i el que no en comporta cap d'agafar sida i altres malalties de transmissió sexual.

2. QUÈ SÓN LES MALALTIES DE TRANSMISSIÓ SEXUAL (MTS)?

Són un grup de malalties causades per agents infecciosos i parasitaris que tenen en comú que es transmeten per via sexual. Algunes es poden transmetre també per la sang. Per exemple, l'hepatitis B i la infecció per l'HIV (virus de la immunodeficiència humana) són malalties que es poden transmetre a través de les relacions sexuals, o bé per la sang.

Com sospites que pateixes una MTS?

Si tens:

- Picor a l'orinar
- Picor o coïssor als genitals
- Necessitat d'anar sovint al lavabo, i en canvi orines poc
- Secrecions groguenques que surten pel penis i fan mala olor, o bé
- Augment de les secrecions vaginals (canvi del color i de la consistència i/o mala olor)
- Lesions/úlceres als genitals
- Berrugues als genitals

Davant de qualsevol d'aquests símptomes o qualsevol altre que et pugui semblar que no és normal, cal que consultis el metge o la metgessa (sense cap tipus de vergonya, eh?).

I la sida, què és?

La sida és una malaltia produïda per un virus que s'anomena virus de la immunodeficiència humana (HIV), el qual afecta el sistema immunitari (que és el sistema que s'encarrega de defensar-nos contra els microbis). És a dir, afecta les defenses de l'organisme.

Com es transmet la sida?

- ✓ A través de les relacions sexuals
- ✓ Per contacte amb la sang
- ✓ De mare contagiada a fill

Pots trobar més informació a la següent adreça web:

<http://www.gencat.net/sanitat/depsan/units/sanitat/html/ca/salutjove/>

Després de l'explicació de la Pilar, i si cal, fer la consulta a la web, fareu les activitats que hi ha a continuació.

ACTIVITAT 18 Com s'encomana la SIDA?

Utilitzant la informació que us acabem de donar sobre la transmissió de la SIDA, digueu si les frases són certes o falses i si en cada una de les situacions següents es pot transmetre el virus o no:

- La SIDA no té cura
- Donar-se la ma pot transmetre el virus de la SIDA
- Les persones portadores del virus de la SIDA sempre semblen malaltes
- Donar sang pot transmetre el virus de la SIDA
- La utilització de telèfons públics pot transmetre el virus de la SIDA
- La SIDA no es pot transmetre de dona malalta a home sa
- Compartir el raspall de dents pot transmetre el virus de la SIDA
- Compartir instruments de manicura pot transmetre el virus de la SIDA
- Compartir el got pot transmetre el virus de la SIDA
- Rebre sang en transfusió pot transmetre el virus de la SIDA
- El coit vaginal pot transmetre el virus de la SIDA
- Compartir aula o escola pot transmetre el virus de la SIDA
- El contacte físic pot transmetre el virus de la SIDA
- Perforar-se les orelles pot transmetre el virus de la SIDA
- Visitar un hospital pot transmetre el virus de la SIDA
- Les agulles d'acupuntura poden transmetre el virus de la SIDA
- El contacte amb animals pot transmetre el virus de la SIDA
- La utilització de lavabos públics pot transmetre el virus de la SIDA
- La penetració anal pot transmetre el virus de la SIDA
- Una picada d'insecte pot transmetre el virus de la SIDA
- La lactància materna pot transmetre el virus de la SIDA
- Conviure amb una persona infectada pot transmetre el virus de la SIDA

ACTIVITAT 19 Digues si el que aquí diem és veritable (V) o fals (F):

- a) L'endometri és el cessament de la fertilitat en la dona (cap als 45/50 anys)
- b) La vida de l'òvul, des que surt del fol·licle, és de 24 hores. I la dels espermatozoides, de 72 hores.
- c) La fecundació es produeix normalment en l'úter.
- d) La bossa que encabeix el fetus i el líquid amniòtic durant l'embaràs es diu placenta.
- e) L'aparell que es posa en l'interior de la matriu i impedeix la nidació és el diafragma.
- f) Els únics mètodes eficaços per prevenir alhora l'embaràs no desitjat i el contagi de la SIDA són els preservatius.
- g) La fecundació de l'òvul fora del cos per després implantar-lo en l'úter es diu inseminació artificial.
- h) L'ocupar-se d'utilitzar mètodes anticonceptius és responsabilitat de les dones, ja que elles en reben les conseqüències.
- i) Totes les malalties de transmissió sexual poden ser curades avui en dia, excepte la SIDA.
- j) La SIDA pot contagiar-se tant per les relacions homosexuals masculines com per les relacions heterosexuals.
- k) El preservatiu s'ha de posar uns deu minuts abans d'iniciar les relacions sexuals.
- l) La píndola és màximament efectiva si es pren moments abans de realitzar el coit.
- m) Fer-se petons a la boca és una activitat que fàcilment pot produir el contagi de la SIDA.
- n) El coit interromput és el mètode més utilitzat pels que improvisen i no preveuen el que es poden trobar.
- o) L'anticonceptiu postcoital és un mètode senzill amb el qual sempre es pot comptar.

ACTIVITAT 20 Posar-se en la pell dels altres

La SIDA és una malaltia relativament recent, i el seu desconeixement, malgrat les campanyes informatives institucionals, fa que hi hagi força prejudicis envers les persones que la tenen.

Encara hi ha persones que pensen que la SIDA la tenen els altres, i que han de complir un perfil determinat, els “sidosos” que deia en David de El cor de la ciutat (te'n recordes?).

La següent història ens planteja una situació conflictiva. La llegim?

“ L'Antoni és un empresari de 37 anys, de classe mitjana, que fa 10 anys que és casat amb la Carme. L'Antoni té un secret: tot i que gaudeix plenament amb les relacions sexuals amb la seva dona, sent el desig de mantenir relacions sexuals amb transvestits. L'última vegada que va tenir un contacte d'aquest tipus va succeir el següent:

L'Antoni va recórrer a El Luces, un toxicòman, proxeneta, i va sol·licitar-li un servei, però amb una peculiaritat. L'Antoni no volia utilitzar preservatiu. Davant les reticències de El Luces, l'Antoni va augmentar la seva oferta econòmica. El Luces va accedir-hi, però, alhora, havia de persuadir la Deborah, una de les seves transvestides més bones i antigues, amb la peculiaritat de ser plenament activa en les seves relacions sexuals; just el que buscava l'Antoni.

Quan es produeix la trobada, en un principi i a banda del que s'havia acordat, la Deborah intenta utilitzar el preservatiu, però l'Antoni li recorda que li ha pagat més i l'amenaça de queixar-se a El Luces. La Deborah hi accedeix.

A les onze de la nit l'Antoni torna a casa seva i continua la normalitat de la seva vida matrimonial i les relacions sexuals amb la Carme. Aquesta fa molt de temps que es vol quedar embarassada i finalment ho aconsegueixen.

Quatre mesos després, en una revisió rutinària d'embaràs, el metge li suggereix a la Carme que es faci la prova del VIH, proves que habitualment es fan a tota dona embarassada, sota el seu consentiment. La Carme està infectada pel VIH.”

Extret de “Aprendre a conviure” Creu Roja joventut

- ★ Quin és el grau de responsabilitat que té cada personatge en la història?
Puntua'ls de 0 a 5.

	PUNTUACIÓ (de 0 a 5)
ANTONI	
CARME	
EL LUCES	
DEBORAH	
EL METGE	

- ★ Escolta el final de la història i anota una frase que l'expliqui.

- ★ Canviaries ara el grau de responsabilitat dels personatges? Escriu la teva nova puntuació.

	PUNTUACIÓ (de 0 a 5)
ANTONI	
CARME	
EL LUCES	
DEBORAH	
EL METGE	

I. L'HOMOSEXUALITAT

UNA ALTRA LLUITA PER A LA IGUALTAT: EL MOVIMENT GAI/LESBIANA

Des que en el nostre país existeix un sistema democràtic (1979), la no-discriminació per raó de la diversitat sexual està garantida per la Constitució. Han quedat enrere els temps en què tota persona que mantingués pràctiques no majoritàries era perseguida pel que les lleis anomenaven “perillositat social”.

L'actual Constitució Espanyola, en el seu primer article, ho expressa molt clarament: *“Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaldre cap mena de discriminació per raó de naixement, raça, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social”*. De la promulgació de la Constitució ençà, s'han anat canviant lleis d'inferior rang per tal d'amotllar-se al principi constitucional. S'han fet grans avenços en aquest sentit, però encara subsisteixen lleis que discriminen les persones per raó de la seva orientació sexual.

Al Moviment Gai-Lesbiana, li ha passat com al moviment feminista; va ser molt combatiu en els anys de la transició a la democràcia i, en part, és una mica víctima del seu èxit reivindicatiu. Actualment se centra en la reivindicació de drets com el de l'herència, la igualtat per a les parelles de fet, el dret a optar pel matrimoni, la plena realització o la inserció en qualsevol àmbit (laboral, social, etc.) i el dret a l'adopció.

Tindrem una xerrada que ens farà un membre d'aquesta associació. Escolteu amb atenció i respecte, i feu després les activitats.

ACTIVITAT 21

Si teniu dubtes i preguntes en relació a la homosexualitat, anoteu-los per tal de poder fer les preguntes en acabar la xerrada.

ACTIVITAT 22

Després d'haver assistit a la xerrada, redacta un text sobre l'homosexualitat on donis la teva opinió. Segueix l'esquema que t'indiquem a la pàgina següent.

REDACCIÓ SOBRE TEMES D'OPINIÓ

Sovint transmeten informacions, explicacions, opinions, idees, etc., sobre qualsevol tema, per convèncer, demostrar, influir ... De vegades ho hem de fer d'una manera ordenada i completa. Sobretot en aquestes ocasions, cal que reflexionem abans de redactar el tema que hem triat o que ens han proposat. Després, presentarem l'explicació organitzadament, la qual cosa comporta

- una introducció
- un desenvolupament
- una conclusió

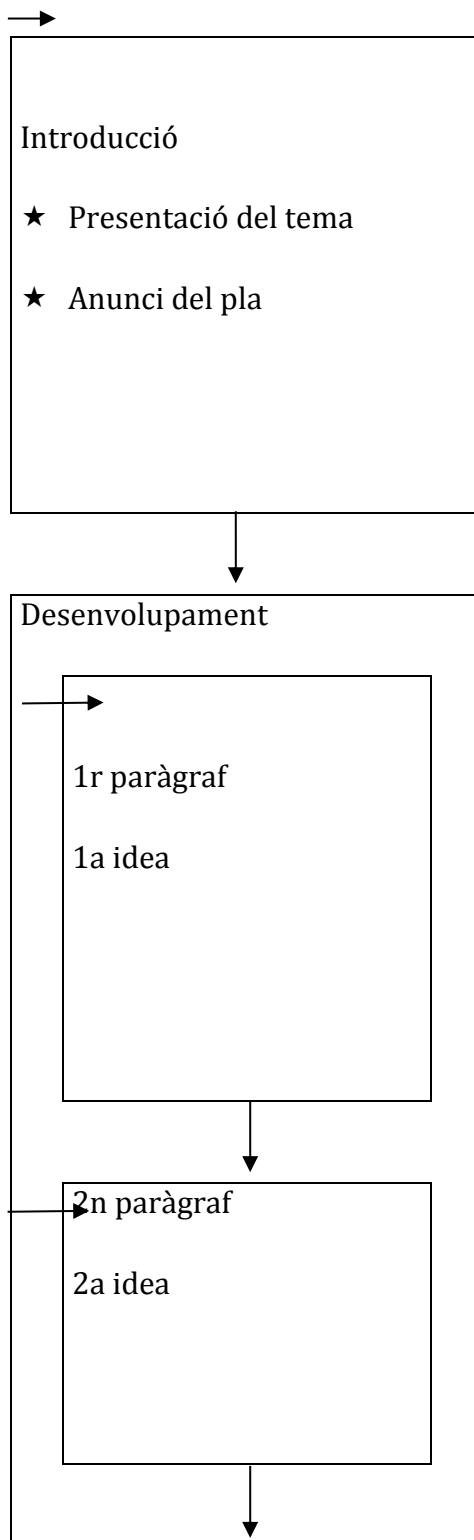
La introducció presenta, en un paràgraf, el tema que tractarem i anuncia també les grans línies del pla que seguirem en el desenvolupament.

El desenvolupament tracta el tema, i s'organitza al voltant de dues o tres idees principals. A cada idea, convenientment justificada, li correspon un paràgraf. Els paràgrafs s'encadenen d'una manera lògica i fan progressar la demostració cap a la seva conclusió.

La conclusió resumeix en un paràgraf el resultat de la reflexió feta en el desenvolupament, i presenta una apreciació personal sobre el tema si aquest ho exigeix.

En la pàgina següent tens un exemple de redacció sobre un tema d'opinió.

ESQUEMA

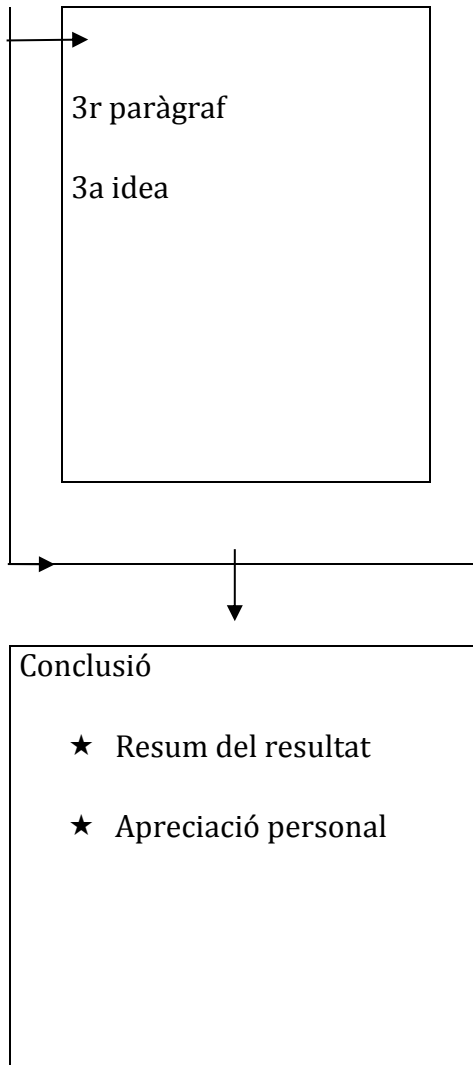

EXEMPLE

El cotxe es mostra com el més assassí dels mitjans de transport, molt més que el tren o l'avió. És comprensible, doncs, que l'opinió pública s'inquieti i es demani sobre les causes dels greus accidents de circulació. ¿En són responsables les falles del vehicle? ¿En té la culpa l'estat de les carreteres? ¿S'han d'atribuir principalment als errors humans que fan d'una persona un perill públic?

Alguns dels accidents són, no cal dir-ho, atribuïbles a la xarxa de carreteres, sovint incapaç d'absorbir el volum creixent de circulació. A les hores punta o en dies concrets, s'hi formen embussos i caravanes que provoquen estats nerviosos que perjudiquen l'equilibri dels conductors. D'altra banda subsisteixen nombrosos punts negres malgrat les constants reformes viàries: de vegades és un encreuament perillós, però també pot ser una carretera estreta o un revolt molt tancat.

D'altres causes d'accidents provenen del vehicle mateix: una falla mecànica sempre és possible. Cal considerar també el fet que l'estabilitat dels automòbils i la seva capacitat de frenar no s'adapten sovint a la gran velocitat a la que poden arribar.

Però són sens dubte els conductors els principals responsables d'accidents. Les imprudències, l'embriaguesa de velocitat, el desig de mostrar la força, la inconsciència, l'alcoholisme i altres raons poden incitar a anar més enllà de les possibilitats i a incomplir les normes més elementals del codi de la circulació. Això no obstant, una petita distracció o un mal reflex poden tenir conseqüències greus.

En definitiva, els accidents de carretera es poden imputar a causes ben diverses. La insuficiència de la xarxa de carreteres en relació al volum de circulació n'és una responsable; els vehicles, també: massa potència pot incitar a un excés de velocitat. Però el conductor és segurament el principal culpable d'aquesta tragèdia, el qual no sap fer un ús raonable dels poders que la tècnica li proporciona. És veritablement preocupant que aquesta potència estigui en mans d'irresponsables.

NO ÉS BONIC ENAMORAR-SE?

Sento el despertador i cada dia em costa més aixecar-me!. De sobte, sense voler-ho, se'm dibuixa una imatge en el pensament. Primer semblava llunyana, es va apropant, però, a poc a poc, embolcallant-me càlidament. Llavors em desperto i salto del llit. Ara les imatges són més freqüents. Ens trobarem!. Cada cop és més a prop.

Som-hi, ja estic preparada, a punt de sortir. El que se'm fa més difícil és no poder dir-li obertament. Haig d'aprendre a dissimular, a controlar-me. Haig d'actuar com si no sentís res. Què difícil és seguir endavant!

Algun dia parlarem i li diré que sento una gran necessitat d'estar, al seu costat, ben a prop. Com reaccionarà? Potser avui mateix m'atreviré Li ho diré.

No puc estar-me sempre callada, mirant com passa el temps, sentint com em mira i procurant mantenir la seva mirada perquè m'entengui i perquè la resta se'n quedi al marge. Tinc por!

Fa dies que no ens veiem. Les vacances, que sempre desitjo, han estat aquesta vegada plenes de por que el seu sentiment cap a mi canviés. Només la seva amistat o el seu desig d'estar amb mi. Ara que m'hi acosto, espero que tot segueixi igual.

Ja ve! (em mirarà?)

Sí, m'ha mirat amb aquesta mirada profunda i tendra de sempre. Em vaig quedar penjada.... Em sembla que els meus batecs es van sentir a gran distància.

És curiós, m'agrada i li ho vaig dir, però el millor és que també li va agradar. Mai no m'havia passat res d'igual. En un moment en què ens vam quedar a soles em va abraçar i vaig sentir que queia, les meves cames van tremolar d'una forma que vaig pensar que ja no podrien aguantar-me.

Quan vam sortir del centre li vaig dir que anéssim a prendre alguna cosa. Vam parlar, encara que em sembla que em vaig passar. Tenia la sensació que no li deixava dir res i jo no volia això. Hagués donat el que fos per escoltar les seves paraules tota l'estona.

Ara és pitjor, quan ens veiem les nostres mirades es tornen ansioses. M'agradaria dir-li tot el que sento M'agrada el seu físic! Però no vull que pensi que m'agrada només per això. M'agrada perquè m'escolta, m'entén, pateix quan estic trista i riu quan estic alegre. Però, malgrat tot, de vegades, quan el seu posat és trist, crec que jo no hi podré fer res. Perquè ara sorgeix un nou sentiment. On podrem estar a soles?

Haig d'anar en compte, si se n'assabenten a casa,què passaria?

De vegades penso que tot seria molt més fàcil si una de les dues fos un noi, fins i tot ho podria explicar a les meves amigues i elles s'alegrarien que fos estimada i capaç d'estimar. Però m'entristeix molt pensar que aquest sentiment només es pot canalitzar cap a persones de l'altre sexe. Per què? No és bonic enamorar-se?

ACTIVITAT 23

Preguntes sobre el text:

1. Quina ha estat la teva reacció en llegir aquest conte?
2. Penses que això pot passar de veritat?
3. És problemàtic enamorar-se de persones del mateix sexe? Per què?
4. Quines alternatives proposes davant el problema que viuen els protagonistes del conte?
5. Creus que elles han de canviar la seva conducta o és la societat qui ha de canviar la seva actitud? Raona la teva resposta.

J. INSTRUCCIONS PER L'EXPOSICIÓ ORAL

L'EXPOSICIÓ ORAL

Un dels aspectes a valorar a l'hora d'avaluar el crèdit de síntesi és que l'alumne/a faci una exposició oral sobre el crèdit.

L'exposició oral sobre el crèdit de síntesi consisteix a presentar de manera organitzada i resumida els aspectes treballats i fer-ne una valoració. S'haurà de desenvolupar una de les temàtiques treballades (a triar pel grup) i presentar-la en format ppt.

Hi ha de participar cadascun dels/ de les alumnes que conformen el grup.

L'exposició s'ha de fer en llengua catalana.

PRESENTACIÓ DE L'EXPOSICIÓ

El grup prepararà un guió o esquema de l'exposició:

- En la introducció es parlarà del tema i de la seva estructura al llarg de la setmana.
- En el desenvolupament es tractaran els aspectes treballats.
- En la conclusió es valoraran les activitats, el treball en grup i els objectius del crèdit.

S'aconsella parlar amb claredat i amb veu alta i mirar l'auditori.

BIBLIOGRAFIA

Font, Pere: Les relacions sexuals. Ed. La Magrana

Diversos autors: Jo, tu, nosaltres. Ed. Octaedre

Creu Roja joventut: Aprendre a conviure

de Béjar, Sílvia: Tu sexo és tuyo Ed. Plaza y Janés

Domingo, Àngel; Font, Pere; de Manuel, Jordi: Sexualitat, contracepció i SIDA
Ed. Columna

Diaris de premsa: Avui, La Vanguardia, El Periodico, El Punt.

ADRECES WEB D'INTERÈS:

<http://www.edu365.com/eso/salut/>

Des d'aquesta adreça web pots accedir a informacions diverses relacionades amb la salut.

També hi ha les adreces i els telèfons de centres sobre temes específics.

<http://www.gencat.net/sanitat/depsan/units/sanitat/html/ca/salutjove/>

Des d'aquesta adreça web pots accedir a informacions diverses relacionades amb la salut.

<http://www.gencat.net/sanitat/depsan/units/sanitat/html/ca/salutjove/cssj8.htm>

Informacions sobre malalties de transmissió sexual.

<http://www.gencat.net/sanitat/depsan/units/sanitat/html/ca/salutjove/cssexu0.htm>

Informacions sobre anticoncepció.

<http://www.clikasalud.com/>

Ofereix activitats diverses sobre temes relacionats amb l'afectivitat i la salut, especialment per a joves.